

OD NIEWOLI DO SŁUŻBY PRAWDZIWEMU BOGU

(Księga Wyjścia)

Wyjście z niewoli egipskiej i jego znaczenie

Wyjście z ziemi egipskiej, z domu niewoli, to jedno z centralnych wydarzeń w historii Izraela, ponieważ wtedy Naród Wybrany odkrywa Boga i doświadcza jego troskliwej opieki. Wyjście z Egiptu jest momentem prawdziwych narodzin Narodu Wybranego. Wydarzenie to w oczach Izraelitów nie jest momentem, który przynależy do przeszłości, ale jest żywym doświadczeniem, obecnym w ich refleksji historycznej i teologicznej. Izraelici przeżywając rocznice wyjścia z Egiptu, wykorzystali pradawne święta i zwyczaje, takie jak święto Paschy czy zwyczaj spożywania praśnych chlebów, aby nadać im zupełnie nowy sens. To przy ich pomocy opowiedzieli o tryumfalnym wkroczeniu Boga w dzieje swojego narodu, a tym samym w dzieje całej ludzkości. Kiedy lud Izraela osiedlił się w Ziemi Obiecanej, święta Paschy i Przaśników, które obchodzono na wiosnę, były uroczyste celebrowane dla przypomnienia innej wiosny, w czasie której Bóg uwolnił Izraelitów z niewoli.

Księga Wyjścia opowiada o tym zbawczy wydarzeniu

Sam tytuł Księgi Wyjścia jest przykładem pochodzącym z języka greckiego: „Exodos” i łacińskiego „Exodus”. Nie trudno się domyślić, że tytuł księgi odzwierciedla centralny temat, jakim jest wyzwolenie Izraelitów z niewoli egipskiej. Księga Wyjścia to jednak nie tylko samo wyjście z Egiptu, ale również opowiadanie o dzieciństwie i powołaniu Mojżesza, głównej postacią całego Pięcioksięgu. To także historia dziesięciu plag egipskich, która została wykorzystana do opisu wkroczenia Boga w historię Narodu Wybranego, oraz innych bardzo ważnych wydarzeń, które rozegrały się u podnóża góry Synaj. Właśnie tam, na pustyni, u stóp góry Synaj, Bóg zawarł przymierze ze swoim ludem. Podstawowym zaś dokumentem, na którym opiera się to przymierze jest Dekalog, czyli Dziesięć Bożych Przykazań. Księga Wyjścia wyraźnie pokazuje, że Izrael, zrzucając jarzmo niewoli, nie może wykorzystać cudownie odzyskanej wolności, by porzucić wszelkie zasady. Dar odzyskanej wolności powinien zostać podporządkowany służbie Bogu, który go ocalił. Ta fundamentalna kwestia pojawia się wyraźnie w przekazie o plagach (por. Wj 7-11), a także w opowiadaniu o przejściu przez morze (por. Wj 14). To w tych rozdziałach Bóg objawia swoją suwerenną władzę nad Izraelem.

Plagi egipskie i przejście przez morze mówią wyraźnie, kim jest Bóg. W ten sposób faraon mógł przekonać się, kim jest Pan, wcześniej bowiem twierdził, że tego nie wie (por. Wj 5,2). Od czasu wyjścia z Egiptu i wydarzenia pod górą Synaj widzimy Boga, jako suwerennego Pana Izraela, który troszczy się o swój lud, zarządzając jego wszelkim egzystencjalnym problemom łącznie z brakiem pokarmu podczas wędrówki przez pustynię.

Realizacja daru wolności poprzez postawę wierności Bogu

Centralna wypowiedź, jaką kieruje przez pośrednictwo Mojżesza Bóg do Narodu Wybranego, brzmi: „Ja jestem Panem, twoim Bogiem, który wyprowadził cię z niewoli egipskiej, gdzie byłeś niewolnikiem; nie będziesz miał innych bogów oprócz Mnie” (Wj 20, 2-3). Jeszcze raz wyraźnie widzimy, że „Wyjście” jest fundamentalnym wydarzeniem w historii zbawienia. To Boże uwolnienie Izraelitów z niewoli sprawia, że Bóg ma prawo przekazać im swoją wolę wyrażoną w przykazaniach. Konsekwencja tego zbawczego wydarzenia jest już widoczna w pierwszym przykazaniu Dekalogu, które mówi, że Izrael nie może mieć innych bogów, bo tylko Pan Bóg wyzwolił go z niewoli i tylko sam Pan Bóg ma prawo do tego narodu. Bóg, przypominając Izraelitom o wyjściu z Egiptu, aby stali się oni Jego wyłączną własnością pośród innych narodów ziemi. Przekazane przez Mojżesza kamienne tablice zawierające Boże przykazania odgrywają bardzo ważną rolę, ponieważ mówią o podstawowych warunkach, jakie należy spełniać, aby mogła istnieć właściwa więź między Bogiem a Jego ludem. Bóg będzie obecny pośród swojego ludu, jeśli Izrael będzie szanował zawarte z Nim przymierze. Księga Wyjścia przedstawia jednak też pewne wydarzenie, świadczące o tym, że Izrael nie uszanował tego fundamentalnego prawa, zapisanego na kamiennych tablicach. Epizod ze złotym cielcem (por. Wj 32) spowodował poważny kryzys, który zagroził istnieniu Izraela jako ludu Bożego. Złoty cielec stał się konkurencyjnym bóstwem, jednym z obcych bogów. W tym kontekście nasuwa się pytanie: czy Bóg nadal będzie mieszkał pośród swego ludu i poprowadzi go dalej przez pustynię? Tutaj ważną rolę odgrywa Mojżesz, który w Księdze Wyjścia jest główną postacią, poprzez którą Bóg realizuje swój plan uwolnienia Izraelitów oraz nawiązania właściwych relacji z nimi. Po incydencie ze złotym cielcem widzimy Mojżesza jako pośrednika, który wstawia się u Boga za wiarołomnym ludem. Bóg lituje się nad Izraelem i od tego momentu towarzyszy Narodowi Wybranemu, przebacząc mu i okazując miłosierdzie (por. Wj 34, 6-7). Izraelici znów mogą na nowo realizować dar wolności, służąc jednemu Bogu. Wyjście z niewoli egipskiej pozwoliło poznać Izraelowi, kim jest Bóg, który nie tylko podczas pobytu na pustyni, ale i w późniejszych dziejach okazywał buntownicznemu ludowi swoje miłosierdzie. To historyczne wydarzenie przypomina wszystkim chrześcijanom o osobie Jezusa Chrystusa, który poprzez swoją mękę i zmartwychwstanie przynosi każdemu człowiekowi pełne i ostateczne wyzwolenie. Wszyscy wyzwoleni z niewoli grzechu idą w stronę nowej ziemi obiecanej, którą jest królestwo Boże. Księga Wyjścia przypomina nam, że Bóg ciągle i na nowo obdarza ludzi wolnością oraz mówi nam, jak właściwie wykorzystać ten wielki dar.